

21. oktober 2007

UKA 2007/37

Ilisimatusarfik pillugu Inatsisartut inatsisissaannut siunnersuut

pillugu

Inatsisartut Kultureqarnermut Ilinniartitaanermullu Ataatsimiititaliaata

ISUMALIUTISSIISUTAA

Siunnersuutip aappassaaneerreqarnerani saqqummiunneqartoq

Inatsisartut Kultureqarnermut Ilinniartitaanermullu Ataatsimiititaliaat suliarinninnermini ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Kristian Jeremiassen, Atassut, siulittaasq
Inatsisartunut ilaasortaq Ruth Heilmann, Siumut, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Doris Jakobsen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Lene Knüppel, Demokraatit

UKA 2007-imi ulloq 3. oktober 2007-imi siullermeerinerup kingorna ataatsimiititaliap inatsisissatut siunnersuut misissorpaa imaattunillu oqaaseqarfigissallugu:

Siunnersuutip imarisai

Ilisimatusarfiup, ilinniartitsisutut ilinniartitaanerup, isumaginninnermi siunnersortitut ilinniartitaanerup, peqqissaasutut ilinniartitaanerup, tusagassiortutut ilinniartitaanerup Inerisaaviullu aaqqissugaanikkut ataatsimoortillugit katersorneqarnissaat inatsisikkut qulakkeerneqassaaq.

Tusarniaaneq

Inatsisissatut siunnersuut ulloq 15. maj 2007-imit ulloq 19. juni 2007-ip tungaanut tusarniaassutigineqarpoq. Tusarniaaffigineqartut pillugit inatsisissatut siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatit innersuussutigineqarput. Ilinniagaqartut kattuffii KIK aamma Avalak inatsisissatut siunnersuut pillugu tusarniarneqarsimanngitsut ataatsimiititaliap maluginiarpaa. UKA 2007/37-ip siullermeernerata kinguninngua inatsisissatut siunnersuut Pisortaqarfiup KIK-mut aamma Avalak-imut tusarniaassutigigaa Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut,

Ilinniartitaanermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisup ulloq 18. oktober 2007-imi isumasioqatigiilluni ataatsimiinnermi paasissutissiissutigaa (ilangussaq 1 aamma 2). Tusarniaanermut piffissaliussap ulloq 19. oktober 2007-imi qaangiunnerani tusarniaanermut akissutinik tigusaqartoqarsimangitsoq ataatsimiititaliamut paasissutissiissutigineqarpoq.

Ataatsimiinnerit

IMAK, Inerisaavik, Ilinniarfissuaq aammalu Ilisimatusarfik inatsisissatut siunnersuummut isumaat tusarniarlugit UKA 2007-imi ataatsimiititaliap ataatsimeeqatigai. Aammattaaq Ilimmarfik iserterfigineqarnissaminut piariingajalersoq ataatsimiititaliap takuniarpaa. Kiisalu Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq ataatsimiititaliamit ataatsimeeqatigineqarlunilu ulloq 18. oktober 2007-imi isumasioqatigalugu ataatsimeeqatigineqarpoq (ilangussaq 1 aamma 2).

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Inatsisissatut siunnersuummi siunertarineqartut siullermeerineri partiinit amerlanerussuteqartunit Siumumit, Atassummit Inuit Ataqtatigiinnillu taparserneqartut ataatsimiititaliap paasivaa. Ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut Demokraatineersut siunnersuut ataatsimut isigalugu apeqqusernartippaat.

Ilinniartitaanerit taaneqartut tunngavissaannik pilersitsisussamik aqutsinermut inatsimmik pilersitsinissamik siunertat ataatsimiititaliap iluarai. Inatsit suliaasaqarfimmu annertuumut atuuttussaq Kalaallit Nunaanni siunissami ilinniartitaanernut annertuumik pingaaruteqartoq pineqarmat ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq. Taamaattumik illuatungeriit susasaqartut tamarmik pilersaarusiornermi peqataatinneqarnissaat aammalu inatsimmik tuaviuussamik akuersissuteqartoqannginnissaa pingaaruteqartorujussuuvoq.

Siullermeerineri Demokraatit Inatsisartut ataatsimiittarfianni apeqqutigisaannut akissuteqaatit nuutinnerat ataatsimiititaliami suliarinninnermi atugassaq Ataatsimiititaliap tiguaa. (Ilangussaq 3).

Ataatsimiititaliap siunnersuummut oqaaseqaatai

Ataatsimiititaliap suliarinninneranut atatillugu atortussat tiguneqartut ataatsimiititaliap misissorpai apeqqutillu arlallit ataani tulleriinnilersorneri malillugit sammineqartussat oqaluuseralugit:

- 1) Ilisimatusarfimmi siulersuisut katitigaanerat
- 2) Utaqqiisaasumik aaqqissuussineq
- 3) Sunneqatigiinneq
- 4) Ilisimatusarnermik tunngaveqarneq
- 5) Inerisaaviup meeqqat atuarfiannut tunngasumik suliaasai
- 6) Ilisimatusarfiup siulersorneqarnera

1) Ilisimatusarfimmi siulersuisut katitigaanerat

Ilisimatusarfimmi qullersat ilisimatusarfimmi siunnersuisoqatigiittut toqqarneqartartut siulersuisunut allanngortinneqarnissaat Naalakkersuisunit siunniunneqartoq ataatsimiititaliap maluginiarpaat. Ilinniartitaanerit inuiaqatigiinnut ammasumik attaveqarnissaannik tunngaviumik isummernermit siulersuisuliilluni ilusiliineq naapertuuttoq ataatsimiititaliap akueraa. Siulersuisunik toqqaanermut katiterinermullu iluserititassatut Ilisimatusarfimmit saqqummiunneqartoq ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq (ilanngussaq 4).

Siulersuisuni ilaasortassat arfinillit avataaneersussat toqqarneqartarnissaannut tunngatillugu Naalakkersuisut siunnersuutaat aammalu Ilisimatusarfiup siunnersuutaat ataatsimiititaliamit oqaluuserineqarput.

Siulersuisuni ilaasortassat Naalakkersuisunit toqqarneqartussat Ilisimatusarfiup pituttuisuunngitsumik innersuussuteqarneratigut toqqarneqartarnissaat **ataatsimiititaliap isumaqatigiittup inassutigaa**. Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuummik tassunga naapertuuttumik suliaqarnissaat inassutigineqarpoq.

2) Aaqqissuussaagallartog

Ulloq 9. oktober 2007-imi ataatsimiinnermi Ilisimatusarfiup ataatsimiititaliamut pingaarnertut kaammattuutaat tassaavoq aaqqissuussigallarnermik ukiuni tallimani-arfinilinni atuuttussamik inatsisissatut siunnersuummut ilanngussisoqassasoq, taamaaliornikkut immikkoortuni tamani ilinniarnert qaffasissusissaat qulakkeerneqarsinnaaqullugu aammalu eqqortumik tunngaveqarluni Ilisimatusarfik pillugu inatsit siunissamat qulakkeerisooqullugu (ilanngussaq 4). Ukiuni arlaqarnerusuni utaqqiisaasumik aaqqissuussineq Ilisimatusarfiup suliffeqarfinnik ilinniartinnillu maanna atuuttunik ataatsimoortitsinera pissutigalugu naleqquttuunngitsut Naalakkersuisunit isigineqartoq Naalakkersuisut isumasioqatigiilluni ataatsimiinnermi paasissutissiissutigaa. Utaqqiisaasumik aaqqissuussineq siunnersuutigineqartoq aqutsisunik maanna atuuttunik parnaarinnissasoq, tassanilu ilinniartitaaffiit nutaat, tassunga ilanngullugit tassani ilisimatusartut, ilinniartitsisut ilinniartullu aqutsinermut mattunneqassat Naalakkersuisut isumaqarput. Taamatut aaqqiinerup Ilisimatusarfimmi ilinniartitaanerit nutaat ataqatigiilluarnissaanik akornutaanissaa Naalakkersuisut ilerasuutigaa. Ataatsimoortunngortitsineq iluatsissappat ilinniartitaanerit, ilisimatusartut, ilinniartitsisut ilinniartullu tamarmik naligiittariaqarput, tamallu oqartussaaneranni periuseq naligiinnermik ataqeqatigiinnermillu tunngaveqartoq Ilisimatusarfiup aqunneqarnerani aallaaviulluni (ilanngussaq 1 aamma 2).

Naalakkersuisunit siunnersuutigineqartoq **ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartunit Siumumit, Atassumit Inuit Ataqatigiinnillu** taparserneqarpoq.

Immikkoortuni tamani ilinniarnert qaffasissusissaat qulakkeerneqarsinnaaqullugu aammalu eqqortumik tunngaveqarluni inatsisissatut siunnersuut siunissamat qulakkeerisooqullugu aaqqissuussigallarnermik ukiuni tallimani-arfinilinni

atuuttussamik inatsisissatut siunnersuummut ilanngussisoqarnissaata pisariaqartinneqarneranik Ilisimatusarfiup oqarnera **ikinnerussuteqartut Demokraatit** isumaqatigaat.

3) Sunneqatigiinneq sipaarutillu

Atorfinissutaasinnaasumik ilinniartitaanerit ilisimatusarnermik tunngaveqartilernerisigut ilinniartitaanikkut ilisimatusarnikkullu tunngavissat annertunerulerlutillu siammasinnerulissasut, suliatigullu sunneqatigiinneq aammalu annertuumik ingerlatsinikkut iluaqutissat anguneqassasut Naalakkersuisut isumaqarput. Siunissarli qaninnerusooq isigalugu ataatsimuulersitsineq aningaasartuuteqarnerulernermik pilersitsisinnaasoq, aqutsinerullu ataatsimuulersinneratigut aammalu ataatsimut atuartitsinikkut sunneqatigiinnerit siunissami ungasinnerusumi aatsaat pissasut tusarniaaffigineqartut arlallit uparuarat ataatsimiititaliap maluginiarpa. Tamatuma saniatigut ilinniagaqartut amerlinerat ilinniaqatigiiaanik amerlanernik pilersitsinissamik pisariaqartitsilissaaq, tamannalu aningaasartuutit qaffannerannik ingerlaannartumik kinguneqassalluni. Taamaattumik siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassaani piviusorsioortumik nassuiaat kiisalu ilinniarfiit arlallit ataatsimuulersinneqarneranni sunneqatigiinneq qanoq piviusunngortinneqartussat naatsorsuutigineqarnerusooq pillugu paasissutissat ataatsimiititaliamit amigaatigineqarput.

Aningaasaqarnikkut sunneqatigiinnerit pillugit naatsorsukkat nassuiaatillu sukumiinerusut ilanngunneqarnissaat Aningaasaqarnermut Pisortaqarfiup tusarniaanermut akissummini qinnutigigaa ataatsimiititaliap maluginiarpa. Tamannali pisimangilaq. Taamaakkaluartooq Aningaasaqarnermut Pisortaqarfik tusarniaanermut akissutimi pingajuanni annikinnerusumik allannguinnissamik pisariaqartitsineq kisiat oqaatigaa, tamatumalu saniatigut allanik oqaaseqaateqarnani.

4) Ilisimatusarnermik tunngaveqarneq

Ilinniartitaaneq ilisimatusarnermik tunngaveqartoq apeqquserneqartariaqanngitsoq Naalakkersuisut isumaqarput erseqqissaatigalugulu "*Atorfinissutaasinnaasumik bachelorinnigorniarnermut atatillugu ilisimatusarnermik tunngaveqarneq isumaqarpoq, ilisimatusartut ulluinnarnilu sulisuusut toqqaannartumik imminnut attaveqarnerat pilersinneqassasoq – illugiimmik iluaqutaasussamik.*" (Ilanngussaq 3).

Ilisimatusarfik paasissutissiivoq Danmarkimi Ilisimatusarnermut, Teknologiiimut Ineriartortitsinermullu Ministeriaqarfik ilisimatusarnermik tunngaveqarluni ilinniartitaanermut nassuiaammik siunnersuuteqarsimasooq, tamatumani piimasaqaat pingaarutilik tassaassalluni "*Ilinniagaqartut ilisimatusarnermik ingerlatsisunit annertuumik ilinniartinneqarnissaat*". Piimasaqaat tamanna eqquutsinniarlugu atorfinissutaasinnaasumik ilinniartitaanerit ilisimatusarnermik tunngaveqassusertik minnerpaamik 33%-imut annertusisariaqaraat Ilisimatusarfik missingiivoq. (Ilanngussaq 4)

Atorfinissutaasinnaasumik ilinniartitaanerit ilisimatusarnermut atatinneqartut pinnagit ilinniartitaanerit pineqartut ilisimatusarnermik tunngaveqartinneqalernissaannik isumassarsiaq pitsaasoq **ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Siumumeersut, Atassummeersut Inuit Ataqatigiinneersullu** akuersaarpaat. Ilisimatusarnermik tunngaveqarluni ilinniartitaanernut Naalakkersuisut nassuiaataat ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartunit tusaatissatut tiguneqarpoq.

Ilisimatusarnermik tunngaveqarluni ilinniartitaanernut Naalakkersuisut nassuiaataat naammangitsut **ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut Demokraatit** isumaqarput. Naleqassutsimut sunnuteqanngitsumik nunanilu tamalaani akuerisaasumik ilinniartitaanerit ilisimatusarnermik tunngaveqartumut nassuiaammik erseqqinnerujussuarmik imaqartumik inatsisissatut siunnersuummi paragrafiliinissamik pisariaqartitsisoqarnera saneqqunneqarsinnaanngitsoq ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut isumaqarput.

Atorfinissutaasinnaasumik maanna ilinniartitaanerit ilisimatusarnermik tunngaveqartinneqalernissaat ikinnerussuteqartunit naapertuuttutut isigineqanngilaq, ilinniartitaanerillu taakku ilinniartitaanernut ilisimatusarnermut atatinneqartunngortinneqarnissaat siunnersuutigaat.

5) Inerisaaviup meeqqat atuarfiannut tunngasumik suliassai

Ulloq 2. oktober 2007-imi ataatsimiititaliamik ataatsimeeqateqarnermi Inerisaaviup Ilisimatusarfiullu kattutsinniarnert ernumanartoqartikkini IMAK-ip oqaatigaa (ilanngussaq 5). Inerisaaviup meeqqat atuarfiannut atasumik suliaasa sallutinneqarnissaat ineriartortitsinissamik isumaqatigiisummi Naalakkersuisut Ilisimatusarfimmik isumaqatigiisutiginiagaanni qulakkeerneqassasut Naalakkersuisut paasissutissiissutigaat (ilanngussaq 3).

Tamanna tunngavigalugu Ilinniarfissuaq aammalu Inerisaavik ulloq 8. oktober 2007-imi ataatsimiititaliamit ataatsimeeqatigineqarput. Ilinniarfissuaq inerisaavilluunniit inatsisissatut siunnersuummut tunngatillugu isumakuluuteqanngillat inatsisillu atuutilernissaa qilanaaralugu.

Taamaattumik Inerisaaviup suliassai naammaginatsumik isumagineqassasut **ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Siumut, Atassut Inuit Ataqatigiillu** isumaqarput.

Inatsimmi matumani meeqqalluunniit atuarfiat pillugu inatsimmi ilanngunneqarnerisigut meeqqat atuarfiannut tunngasumik Inerisaaviup suliassai qulakkeerneqartariaqartut **ikinnerussuteqartut Demokraatit** isumaqarput.

6) Ilisimatusarfiup siulersorneqarnera

Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Siumut, Atassut Inuit Ataqatigiillu inatsisissatut siunnersuummut allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussipput. Allannguutissatut siunnersuut ilanngussaq 6-itut ilanngunneqarpoq. Inuit Kalaallit

Nunaanni pissutsinik ilisimasaqarluartut naammaginatumillu ilinniagallit
salliuinneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaanik amerlanerussuteqartut
kissaateqarnerat allannguutissatut siunnersuuteqarnermut tunngaviuvoq.

Allannguutissatut siunnersuut **akuersissutigineqassasoq ataatsimiititaliami
amerlanerussuteqartut** inassutigaa.

Oqaasertaliussassatut Naalakkersuisunit siunnersuutigineqartut
atatiinneqarnissaat **ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut Demokraatit**
kissaatigaat. Ilinniartitaanerit ilisimatusarnermik tunngaveqartinneqartussaammata
ilisimatuutut akuerisaasumik misilittagaqarnissaq pisariaqartoq Demokraatit
isumaqarput.

Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut allannguutissatut siunnersuutaat siuliani
taaneqartoq **akuersissutigineqassasoq ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut
Siumut, Atassut Inuit Ataqtigillu** inassutigaa.

Siuliani taaneqartutut oqaaseqarlutik siunnersuut tamatuma kingorna
iluserilikkamisut iluseqarluni **akuersissutigineqassasoq ataatsimiititaliami
amerlanerussuteqartut Siumut, Atassut Inuit Ataqtigillu** inassutigaa.

Siuliani oqaaseqaatit tunngavigalugit siunnersuut itigartitsissutigineqassasoq
ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut Demokraatit inassutigaa.

Taama oqaaseqarluni Inatsisartut Kultureqarnermut Ilinniartitaanermullu
Ataatsimiititaliaata siunnersuut aappasaaniigassanngortippaa.

Kristian Jeremiassen,
Siulittaasoq

Ruth Heilmann,
siulittaasup tullia

Doris Jakobsen

Juliane Henningsen

Lene Knüppel

[Ilanngussaq 1](#)

[Ilanngussaq 2](#)

[Ilanngussaq 3](#)

[Ilanngussaq 4](#)

[Ilanngussaq 5](#)

[Ilanngussaq 6](#)